

Kyyveden vesienhoidon kokous

Aika 4.1.2020 klo. 12:30-14:20

Paikka MS Teams

Läsnä Pekka Häkkinen (ESAELY)
Juho Kotanen (ESAELY)
Liisa Muuri (ESAELY)
Toni Roiha (ESAELY)
Marja Ahola (Metsäkeskus)
Heikki Tanskanen (Mikkelin kaupungin ympäristöpalvelut)
Leo Laukkanen (Haukivuoren aluejohtokunta)
Erkki Kiukas (Kyyveden osakaskunta)
Jukka Ahtiainen (Kyyveden osakaskunta)
Veijo Hämäläinen (Kyyveden osakaskunta)
Minna Saloviin (Kyyveden osakaskunta)

1. Kokouksen avaus ja järjestäytyminen

Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Pekka Häkkinen ja sihteeriksi valittiin Toni Roiha.

2. Vesienhoidon suunnittelujärjestelmä

Juho Kotanen piti esitelmän vesienhoidon suunnittelujärjestelmästä. Juhon esityksessä käsiteltiin mm. seuraavia asioita:

- vesienhoidon perusteiden nopea esittely
- vesienhoidon suunnitelmassa ollaan 3. kauden vesienhoitosuunnitelmaehdotukset parhaillaan kuultavana.
- esitys mihin järvien- ja jokien tyypittely perustuu ja luokittelun tilanne Etelä-Savossa (Kyyveden alueella).
- toimenpiteiden suunnittelun lähtökohdat ja suunnitellut toimenpiteet tulisi kohdentaa arvioituille paineille.
- pintavesien toimenpiteiden poimintoja Kyyveden alueella.
- toimenpiteitä ehdotettu maatalous, metsätalous, vesistökuunnostus, rakentaminen, säännöstely
- palautteen antaminen vesienhoitosuunnitelmaan (Kuuleminen 2.11.2020-14.5.2021)

Tarkempia tietoja varten esitys on laitettu kokousmuistion liitteeksi. Asiayhteydessä tuli kysymyksiä kaivosteollisuuden esivalvonnasta ja turvetuotannosta ja sen jälkikäytöstä. Yleisesti kaivosteollisuuden esivalvontaan otetaan ELYssä kantaa ympäristölupaprosessissa ja mahdollisessa YVA-prosessissa. Myös turvetuotannon luvittamisen yhteydessä on otettu kantaa vesiensuojelurakenteisiin ("BAT-tekniikka"). Ympäristöluvut laaditaan aluehallintovirastossa. Todettiin myös, että nykyisessä turvetuotannon vähenemisen tilanteessa tulisi turvetuotannon jälkikäytön olla kestäväällä pohjalla.

3. Vesienhoidon toimeenpano

Puheenjohtaja tiivistä Kyyveden osalta tilanteen olevan isossa kuvassa metsätalouden ja maatalouden toimenpiteiden sekä turvetuotannon lopettamisen ennakointia. Metsätalouden kannalta alueella on painetta uudistaa vanhoja metsäojia ja asiaa tulisi pohtia valuma-aluekohtaisesti, jotta toimenpiteiden kohdistus olisi mahdollisimman onnistunutta. Toimenpiteitä suunniteltaessa tulisi suosia kestävä kehityksen kannalta parempia menetelmiä esim. jatkuvaan kasvatukseen perustuvia menetelmiä. Ongelmakohtana on ajatuksen "myyminen" Kyyveden alueen metsänomistajille. Tähän tulisi jatkossa kiinnittää huomiota.

Metsätalouden vesiensuojelutoimenpiteiden suunnittelu Kyyveden valuma-alueella on jo erittäin hyvällä mallilla. Metsäkeskuksen Marjo Ahola kertoi pikaisesti Kemera-tuella toteutettavista hankkeista Kyyveden alueella (Nykälänjoen-Naarajoen valuma-alue, Naarajärven valuma-alue, Niskakoskenjoen valuma-alue ja Iso-Naakkiman valuma-alue). Keskusteltiin myös siitä, että Kemera-tukea eivät saa lähtökohtaisesti kuin yksityiset hakijat (ei esim. metsäyhtiöt, kunnat, Vapo, seurakunta). Asiaan on kysytty tarkennusta ministeriöstä. Metsäkeskus on neuvotellut maanomistajien kanssa vesienhoitotoimenpiteistä ja kirjalliset sopimukset asiasta ovat tekeillä kevään 2021 aikana. Ensimmäiselle luonnonhoitohankkeelle haetaan toteuttajaa toukokuun hankehaussa.

Maatalouden kohdalla toimenpiteiden toteutustilanne ei ole yhtä hyvä kuin metsätalouden puolella. Lähtökohtaisesti Kyyveden alueella maatalous tulee todennäköisesti jatkumaan parhailta tuotantoalueilla. Näillä alueilla tulisi maatalouden ”infra” olla mahdollisimman hyvässä kunnossa. Tähän infran -ajatusmalliin tulisi sisällyttää myös toimivat vesiensuojelurakenteet. Myös maatalouden puolella on kuitenkin osalla Kyyveden alueesta jo valmiita suunnitelmia (esim. LUMO -suunnitelmat). Näiden jalkauttamiseksi tulisi hankevalmiutta parantaa esimerkiksi luomalla asianjohdosta yhteydet ELY-maaseutupalveluiden, Pro Agrian ja ELY-keskuksen vesienhoidon välillä.

4. Kyyveden vesienhoidon yleissuunnittelu ja hankkeet

Kokous venyi jo nyt yliajalle niin sovimme, että Liisa Muurin valmistelema esitelmä Kyyveden vesienhoidon yleissuunnittelusta ja hankkeista jätetään käymättä lävitse.

5. Keskustelu

Osakaskunnan puheenvuoro.

Osakaskunnan Veijo Hämäläinen piti puheenjohtajan puheenvuoroa vesienhoidon toimeenpanosta hyvänä. Samalla hän kertoi, että osakaskunnalla ei ole resursseja hoitaa kaikkia kunnostuksesta aiheutuvia kustannuksia vaan, että kustannukset tulisi jakautua kuormituksen syntypaikoille (maatalous, metsätalous ja turvetuotanto). Osakaskunnan edustaja totesi, että erilaisia suunnitelmia Kyyveden alueelta on riittävästi. Ehdotettuja toimenpiteitä tulisi nyt lähteä edistämään.

Osakaskunta ehdotti jakoa viidelle omalle osavaluma-alueelle, jonne toimenpiteitä voisi jalkauttaa. Nämä valuma-alueet eroavat runsaasti toisistaan. Näille osavaluma-alueille osoitettaisiin aluekohtaisia toimenpiteitä. Osakaskunnan edustaja pohti, että jokaisella osavaluma-alueella tulisi järjestää esim. tapahtuma mitä kyseisellä alueella olisi mahdollista tehdä Kyyveden tilan parantamiseksi. Osavaluma-alueiden toimenpiteet perustuisivat suurimmalta osalta yleissuunnitelmassa esitettyihin toimenpiteisiin. ELY-keskukselta saa tarvittaessa apua aineistojen kokoamiseen.

6. Seuraavan tapaamisen ajankohta

Kyyveden vesienhoidon johtoryhmän seuraava kokous on 24.3. Tällöin on esillä ainakin osakaskunnan oma hoitosuunnitelma sekä muut jatkosuunnitelmat.

7. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen.